

NIEUWSBRIEF BLIJF VEILIG MOBIEL

Nr. 5 oktober 2010 Redactie: projectteam Blijf Veilig Mobiel

blijf
veilig
mobiel
!

Wat doen we voor verkeersveiligheid van ouderen

In de vorige nieuwsbrief van Blijf Veilig Mobiel kwamen vooral de diverse onderzoeken aan de orde met betrekking tot de verkeersveiligheid van ouderen. In deze nieuwsbrief vooral aandacht voor de oplossingen. Wat doet Blijf Veilig Mobiel nu en in de toekomst concreet aan de verkeersveiligheid van ouderen?

Blijf Veilig Mobiel aan de slag met uitvoering aanbevelingen

In het najaar van 2009 heeft Blijf Veilig Mobiel het 'Onderzoek Kwetsbare Verkeersdeelnemers' laten uitvoeren door bureau Kien. Dit onderzoek bestond uit verschillende delen: onderzoek onder senioren met een (gehandicapten)voertuig, onderzoek onder aanbieders van scootmobielcursussen en onderzoek onder aanbieders van rijvaardigheidstrainingen voor oudere automobilisten. Uit het gehele onderzoek volgde een aantal aanbevelingen van Blijf Veilig Mobiel aan het ministerie van Verkeer en Waterstaat. Het ministerie heeft hier drie belangrijke aanbevelingen uit geselecteerd en aan Blijf Veilig Mobiel gevraagd deze uit te voeren. Het betreft:

- Het ontwikkelen van een uniforme opzet basis-/opfriscursus scootmobiel.
- Het uitvoeren van een pilot individueel mobiliteitsadvies: onderzoeken of en hoe zorgorganisaties in hun bestaande adviezen aan ouderen ook advies kunnen geven over hun mobiliteit en zo mogelijk kunnen doorverwijzen.
- Het ontwikkelen van extra tools om de verkeersveiligheid van oudere fietsers te verbeteren.

Blijf Veilig Mobiel is 1 september aan de slag gegaan met de uitvoering van deze aanbevelingen en zal deze eind 2011 afgerond hebben. Hieronder volgt een korte uitleg van de eerste twee aanbevelingen. Uitleg van de derde aanbeveling volgt in de volgende nieuwsbrief.

A. Uniforme scootmobielcursus

Blijf Veilig Mobiel start in september 2010 met het ontwikkelen van een uniforme basiscursus en opfriscursus scootmobiel. Aangezien er al vele cursussen voor scootmobielgebruikers bestaan, zal zoveel mogelijk gebruik worden gemaakt van bestaand materiaal. Vanaf september wordt onder Blijf Veilig Mobiel een werkgroep opgericht die het bestaande materiaal zal

verzamelen en hieruit een uniforme basiscursus en opfriscursus ontwikkelt. Aan de werkgroep zullen in elk geval deelnemen: Veilig Verkeer Nederland, de landelijke ouderenbonden en het Landelijk Overleg Gedrag en Verkeerseducatie (LOVG). De cursus zal voorjaar 2011 door het ROV-Zeeland worden getest. De uniforme cursus zal eind 2011 worden aangeboden aan alle gemeenten en scootmobielleveranciers.

B. Pilot individueel mobiliteitsadvies

Deze pilot bestaat uit twee delen. Een deel van de pilot wordt uitgevoerd door Stichting Activite in Leiden. Activite neemt momenteel deel aan het landelijk programma 'Zichtbare schakel' waarbij in veertig gemeenten wijkverpleegkundigen worden ingezet in de wijk als intermediair in het zorgaanbod. Enkele wijkverpleegkundigen van Stichting Activite zullen vanuit Blijf Veilig Mobiel getraind worden en tools aangereikt krijgen om eventuele mobiliteitsproblemen bij ouderen te signaleren, hen te adviseren en zonodig door te verwijzen. Indien bijvoorbeeld de wijkverpleegkundige merkt dat een oudere een scootmobiel ongebruikt in de berging laat staan, zal de wijkverpleegkundige dit met de cliënt bespreken en hem bijvoorbeeld kunnen stimuleren een opfriscursus scootmobiel te volgen. Na verloop van tijd bezoekt de wijkverpleegkundige de oudere opnieuw om na te gaan of het advies is opgevolgd of moet worden bijgesteld. Het andere deel wordt op vergelijkbare wijze uitgevoerd. Een aantal Vrijwillige Ouderen Adviseurs (VOA's) van de drie landelijke ouderenbonden worden ingezet nadat zij een extra module 'Blijf Veilig Mobiel' hebben gevolgd. Ook de vrijwillige ouderenadviseurs bezoeken immers ouderen in hun thuissituatie en kunnen mobiliteitsproblemen signaleren en doorverwijzen. De uitkomsten van de pilot worden gepresenteerd tijdens het eindsymposium van Blijf Veilig Mobiel.

Blijf Veilig Mobiel
Postbus 18003
3501 CA Utrecht
030 - 233 00 78 TEL
030 - 233 00 70 FAX
info@blijfveiligmobiel.nl
www.blijfveiligmobiel.nl

Het programma Blijf Veilig Mobiel wordt gedragen door onderstaande organisaties met ondersteuning van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat

Ontwikkeling Publicatie Infra en ouderen

Binnen het bestaande programma Blijf Veilig Mobiel is recent het project 'Publicatie Infra en ouderen' gestart. De publicatie krijgt de vorm van een handreiking voor wegontwerpers – zoals gemeenten - en biedt informatie en voorbeelden over het ontwerpen van begrijpelijke, overzichtelijke en verkeersveilige infrastructuur voor ouderen (en daarmee voor iedereen).

Daarnaast wordt er een verkorte online versie voor belangenorganisaties ontwikkeld. Zo kunnen belangenorganisaties bij hun gemeente gericht lobbyen voor senior-vriendelijke infrastructuur in hun gemeente. Het CROW (het nationale kennisplatform voor infrastructuur, verkeer, vervoer en openbare ruimte) voert het project uit. De publicatie zal in juli 2011 gereed zijn.

Project gehandicaptenvoertuigen in gebruik

Tussen januari en mei 2010 zijn in 20 lokale bijeenkomsten de ervaringen van gebruikers van gehandicaptenvoertuigen geïnterviewd in een project van ANBO en VCP (Versterking CliëntenPositie van de CG-Raad). Tijdens de bijeenkomsten volgde er na een inleidend filmpje een discussie plaats over de ervaringen van de gebruikers. Na de pauze namen de deelnemers deel aan de Blijf Veilig Mobielquiz. De deelnemers waren erg enthousiast over de bijeenkomsten zodat een tool is ontwikkeld voor regioconsulenten

van het VCP-programma om extra bijeenkomsten te houden. Alle signalen zijn gebundeld in het rapport 'Gehandicaptenvoertuigen in gebruik'. Zo is een belangrijke aanbeveling om in het Reglement Voertuigen extra eisen op te nemen over een verplichte spiegel op de scootmobiel. Op dit moment buigt het Ministerie van Verkeer en Waterstaat zich over de aanbevelingen uit het rapport. Nadat minister Eurlings de Tweede Kamer heeft geïnformeerd over de aanbevelingen wordt het rapport openbaar (www.blijfveiligmobiel.nl onder 'publicaties').

Mobiliteit op de 50PlusBeurs

De 50PlusBeurs is met bijna 100.000 bezoekers de grootste beurs voor ouderen. Het thema voor 2010 was 'tijd om te genieten'. Verkeersveiligheid valt daar duidelijk niet onder want over dat onderwerp was nauwelijks iets te vinden op de beurs. Er was uiteraard wel informatie over mobiliteit. Eén van de publiekstrekkingen op beurs waren de elektrische fietsen. De grote merken zoals Sparta, Gazelle en Giant stonden er met stands en bij het probeer-parkoer stonden lange rijen met enthousiaste wachtenden. Een aantal automerken stonden er met ruime stands waar vooral ruime gezinswagens werden getoond. Op geen enkele manier speelden de automerken in op mogelijke problemen of specifieke behoeftes bij de oudere automobilist en oplossingen die ze daarvoor bieden. De scootmobiel is duidelijk nog een product dat niet als een normaal commercieel gemakproduct voor ouderen wordt gezien. Informatie over de scootmobiel was dan ook opvallend afwezig op de 50PlusBeurs Alleen bij de stands van zorgwinkels en fabrikant

Van Waaijberg waren scootmobiel te zien. Op het gebied van gezondheidstesten sprong het aantal aanbieders van hoortesten er uit. Daarnaast waren er uiteraard ogentesten en verder nog fitheidstesten op hometrainers.

Zeer populair op de 50plus beurs: elektrische fietsen uitproberen

Blijf Mobiel Beurzen Overijssel in 2010 weer groot succes

In 2010 zijn er weer zeven 'Blijf mobiel beurzen' georganiseerd in de provincie Overijssel. Op basis van de bezoekersaantallen kan je zeggen dat ze een groot succes zijn geweest. Het concept 'Blijf Mobiel Beurs' is ontwikkeld door het ROVO (Regionaal Orgaan voor de Verkeersveiligheid in Overijssel) samen met Veilig Verkeer Nederland en welzijn- en ouderenorganisaties in Overijssel. Het doel van de beurzen is om ouderen te informeren over hoe zij veilig mobiel kunnen blijven. De uitvoering van beurzen is in handen van organisatiebureau Edcomm Educatie en Communicatie, samen met Veilig Verkeer Overijssel. De beurzen trokken tot nu toe gemiddeld zo'n 500 bezoekers; ruim boven het streefaantal van 300. De bezoekers bestaan grotendeels uit 55-plussers, mensen met een functiebeperking en mensen die beroepsmatig met deze doelgroepen te maken hebben. Het succes van de beurs hangt sterk af van de werving. Persoonlijke uitnodigingsbrieven naar de doelgroep en advertenties in huis-aan-huisbladen scoren daarbij hoog. Ook de bereikbaarheid en uitstraling van de locatie en het programma op de beurs zelf zijn bepalend voor het succes. Het ROVO zal samen met de gemeenten in Overijssel ook in 2011 Blijf Mobiel Beurzen organiseren. Daarbij wil ze de beurzen verder professionaliseren door meer partijen bij de beurs te betrekken, zoals fabrikanten en

apothekers, en te voorzien in meer ruimte voor proefritten. Ook zouden de beurzen meer zorgverleners kunnen trekken die betrokken zijn bij ouderen en mobiliteit. Meer informatie over de beurzen is te krijgen bij Marco Wigbers van het ROVO via maf.wigbers@overijssel.nl.

blijf
veilig
mobiel

10 tips voor het organiseren van een mobiliteitsbeurs

Blijf Veilig Mobiel heeft eerder 'Do's en Don'ts' opgesteld voor iedereen die een mobiliteitsbeurs wil organiseren. Deze zijn recent herzien in een handzame uitgave '10 tips voor het organiseren van een mobiliteitsbeurs'. In deze uitgave zijn aandachtspunten en tips verwerkt die

regelrecht uit de praktijk komen van organisatoren van eerdere mobiliteitsbeurzen. De uitgave is te downloaden via www.blijfveiligmobiel.nl onder 'evenementen, mobiliteitsbeurzen'.

Website Blijf Veilig Mobiel voor de consument

Blijf Veilig Mobiel zal de website www.blijfveiligmobiel.nl omvormen tot een website primair voor de oudere consument. Nu is de site nog gericht op de professionals. De website zal elementen uit een virtuele mobiliteitsbeurs bevatten met informatie over de verkeersregels, de blijfveiligmobielquiz, informatie over de

riscio's die ouderen lopen in het verkeer, online testen voor allerlei lichamelijke gebreken zoals een gehoortest en ogentest, een agenda met mobiliteitsbeurzen, Fietsinfodagen, BROEMritten en scootmobielcursussen en nieuws op het gebied van ouderen en verkeer. De website zal voorjaar 2011 online zijn.

Veel belangstelling BROEM-ritten, scootmobielcursussen en Fietsinfodagen in Utrecht

Het ROV-Utrecht heeft voor 2010 een groot aantal BROEM-ritten, scootmobielcursussen en fietsinfodagen in de provincie Utrecht ondersteund. De BROEM-ritten en scootmobielcursussen worden georganiseerd door Veilig Verkeer Nederland in samenwerking met de lokale ouderenbonden en de gemeente. De BROEM-ritten worden met een gemiddelde bezoekersaantal van 50 mensen zeer goed bezocht. Bij werving door middel van persoonlijke brieven aan ouderen is de opkomst beduidend hoger. Het ROV-Utrecht heeft de wens de BROEM-ritten uit te breiden met een gehoortest, een instructie van een bewegingstherapeut en informatie over medicijngebruik.

Bij de scootmobielcursussen komen gemiddeld 25 deelnemers. De opkomst varieert sterk en ligt duidelijk hoger als bezitters van een scootmobiel een persoonlijke uitnodiging krijgen. Volgens Ingrid Wetser van Veilig Verkeer Nederland komt tijdens de theorieles duidelijk naar voren dat de scootmobielers onzeker zijn over hun plek in het verkeer en het rijgedrag tussen auto's. Op fietspaden ervaren ze nauwelijks problemen.

In zeven gemeenten vinden er Fietsinfodagen plaats. Ze worden georganiseerd door de Fietsersbond en zijn bedoeld voor 70-plussers. Vanwege de grote belangstelling zijn in een aantal gemeenten extra dagen georganiseerd. Persoonlijke uitnodigingen zijn ook bij de Fietsinfodagen het wervingsmiddel. Het ROV-Utrecht ervaart het als zeer positief dat de verkeerswethouder, verkeersambtenaar en de wijkagent betrokken zijn bij de dag en dat ook de fietsinfrastructuur voor ouderen nadrukkelijk aandacht krijgt. De oudere fietsers zijn ook lovend over het afwisselende programma.

Het ROV-Utrecht gaat in 2011 in ieder geval door met de BROEM-ritten en scootmobielcursussen. Over de Fietsinfodagen moet nog een besluit genomen worden.

Meer informatie over het project is te krijgen bij jacqueline.van.der.spek@rov-utrecht.nl en bij de uitvoerders Ingrid Wetser (BROEM-ritten en scootmobielcursussen) i.wetser@vvn.nl en Janneke van Klei (Fietsinfodagen) j.vanklei@fietsersbond.nl.

Uitvoerder van Blijf Veilig Mobiel en website

De uitvoering is in handen van een projectteam bestaande uit de ANBO, Veilig Verkeer Nederland en de Fietsersbond. Het projectteam wordt daarbij geadviseerd en ondersteund door Unie KBO, PCOB, Viziris, Werkgroep SeniOoren, ANWB, CG-Raad, LOVG en het Ministerie van Verkeer en Waterstaat (als adviseur). Over het programma wordt contact onderhouden met IPO, SKVV, VNG, KpVV en CROW. Mocht u collega's kennen die mogelijk geïnteresseerd zijn in deze nieuwsbrief, stuurt u deze dan vooral door. Zij kunnen zich dan aanmelden door te gaan naar www.blijfveiligmobiel.nl/nieuws.

Mocht u de nieuwsbrief niet meer willen ontvangen dan kunt u zich daar ook afmelden. Voor meer informatie over het programma Blijf Veilig Mobiel kunt u terecht bij:

Mevr. Liesbeth Boerwinkel | ANBO
030 2330081 l.boerwinkel@anbo.nl

Mevr. Kirsten Knol | Veilig Verkeer Nederland
088 524 8849 k.knol@vvn.nl

Dhr. Kees Bakker | Fietsersbond
030 2918171 k.bakker@fietsersbond.nl

blijf
veilig
mobiel